

La Sentència del TJUE sobre l'IRPH i les hipoteques

La sentència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea de 3 de març de 2020 determina que correspon als jutges de cada país decidir, cas per cas, si s'aplica un tipus d'interès diferent en els casos en els quals l'IRPH es consideri abusiu.

El TJUE deixa en mans dels jutges espanyols determinar en cada cas la possible abusivitat d'una hipoteca lligada a l'índex IRPH. L'alt tribunal europeu ha resolt, a més, que els jutges espanyols tenen potestat per a substituir l'índex IRPH per un altre índex legal si consideren que la seva comercialització no va anar prou "clara i comprensible". Segurament, l'escollit serà l'EURIBOR.

En contra del que va dictaminar el Tribunal Suprem espanyol en 2017, que va donar la raó a la banca, el Tribunal de Justícia de la UE entén que la clàusula de tipus d'interès està subjecta a la directiva europea sobre clàusules abusives i ha de sotmetre's a les seves exigències.

El Tribunal de la UE assenyala que les clàusules "no sols hauran de ser comprensibles en un pla formal i gramatical, sinó també permetre que el consumidor mitjà, normalment informat i raonablement atent i perspicaç, estigui en condicions de comprendre el funcionament concret de la manera de càlcul del referit tipus d'interès i de valorar així, basant-se en criteris precisos i comprensibles, les conseqüències econòmiques, potencialment significatives, d'aquestes clàusules per a les seves obligacions financeres".

Es calcula que hi ha un milió d'hipoteques lligades a l'IRPH a Espanya, un índex oficial, publicat pel Banc d'Espanya i que ha cotitzat històricament per sobre de l'euribor. No obstant això, el diferencial que les entitats afegien a aquest índex solia ser més baix que l'aplicat a les hipoteques referenciades a l'euribor.

El tribunal de Luxemburg es pronuncia d'aquesta manera sobre el cas d'un ciutadà espanyol que va signar un contracte hipotecari amb Bankia amb una clàusula relativa al càlcul dels interessos ordinaris conforme l'IRPH. Aquest client va presentar una demanda de judicial per considerar que la clàusula era abusiva davant el jutjat barceloní, que posteriorment va portar el cas al tribunal de Luxemburg (TJUE).